Gibelandi:
(gibelandidxe!)
Gauzak egiteko ardura gitxi hartzen dauana

Itxi:
(itxidxe!)
Egitekoa ez dauana unean egiten

Nagi:
(nagidxe!)
Beharra egiten hastea asko kostatzen jakona

Potromailuki:
(potromailukidxe!)
Lanari sekula ez deutsona heltzen

Txitxilinborlas:
(txitxilinborlas!)
Gibelandia

Zuri:
(zuridxe!)
Alferra

2.6.-BARRITSUARI:

Ahobero:
(agoberoa!, agoberue!)
Madarikazioak esaten dituena

Ahozabal:
(agozabala!)
Pentsatu barik berba egiten dauana

Erostari:
(erostaridxe!)
Kexaka dabilena

Lapiko:
(lapikoa!, lapikue!)
Berba asko egiten dauana

Lapikotxiki:
(lapikotxikidxe!)
Ixildu barik dabilena

Minluze:
(minluzie!)
Min egiteko pentsatu barik berba egin

Nonzebarri:
(nonzebarridxe!)
Danataz enteratu eta kontatzen dauana

2.7. PERTSONA ONEGIA DANEAN:

Artobero:
(artoberoa!, artoberue!)
Pertsona onegia

Esne epel:
(esne epela!)
Inori kalterik ez, baina kokoloa

Kokolo, kokola:
(kokoloa!, kokolie!)
Adimen gitxikoa, baina ona

Ogimamin:
(ogimamiñe!)
Pertsona onegia

Osoko:
(osokoa!, osokue!)
Dena sinisten dauana

Oso-osoko:
(oso-osokoa!, oso-osokue!)
Dana sinistu eta malizia barik kontatzen dauana

2.8. Indarraren inguruko:

Asto:
(astoa!, astue!)
Ustez, indarrez jokatzen dauana

Astokilo:
(astokiloa!, astokilue!)
Izaera eta mugimendu bortitzak dituena

Astokume:
(astokumie!)
Honelako abereen moduan jokatzen dauana

Astopotro:
(astopotroa!, astopotrue!)
Astogorri, astokiloa

Asto arraio:
(astoarraidxoa!)
Astopotroaren antzerakoa

Oiloak baino gitxiago jan:
(oilloak baino gitxiago jan!)
Gitxi jaten dauana

Txitxiak baino indar gitxiago:
(txitxiek baino indar gitxiago!)
Indar gitxi dauana

Txoriak baino gitxiago jan:
(txoridxek baino gitxiago jan!)
Gitxi-gitxi jaten dauana

2.9. Behe burua gehiagotzat daukanari:

Eretxi:
(eretxidxe!)
Bere burua besteena baino gehiagotzat daukana

Harroputz:
(harroputza!)
Harrokerietan dabilena

Ilustre:
(ilustrie!)
Bere ustezko jakituria erakutsi nahian dabilena

Marimaistra:
(marimaistrie!)
Besteak baino gehiago dakiela uste dauana

Marisarjento:
(marisarjentoa!)
Berak agindu, besteek bete

Nabarmen:
(nabarmena!)
Hausnarketa barik jokatzen dauana

Oilosko:
(oilloskoa!, oilloskue!)
Bere burua beti agertu nahian dabilen harroa

Obispo:
(obixpoa!, obixpue!)
Bere burua gauza handitzat daukana

Zorriaberastu, zorribiztu:
(zorriaberastue!, zorribiztue!)
Aberatsen jokabide barregarria daukana

Zorrizto:
(zorriztoa!)
Txikia izanda, bere burua handitzat daukana

2.10. Zirikatzaile, pazientzibako edo ezin dana geldi egon

Eperterre:
(eperterrie!)
Ernegetan dabilena

Ernegadu:
(ernegadue!)
Geldi egon ezinik eta kezkatuta dabilena

Erre:
(errie!)
Gauzeztan pirria

Intzenplatu:
(intzenplatue!)
Arlo baten inguruan larregi ekiten dauana

Kakapirri:
(kakapirridxe!)
Motibo barik artega dabilena

Kazkailu:
(kazkailue!)
Txiki eta zirina dana

Larri:
(larridxe!)
Kakapirriren antzekoa

Mizke:
(mizkie!)
Bere adinari ez dagozkion zorakerietan dabilena

Parakatx:
(parakatxa!)
Gelditu ezin dana

Petral:
(petrala!)
Erretxin, bihurri eta eperterrea

Pirri:
(pirridxe!)
Urduria, serenidadebakoa

Potrozorri:
(potrozorridxe!)
Besteak urduri ipintzen ondo pasatzen dauana

Prakerre:
(prakerrie!)
Kakapirria

Saltsero, saltsera:
(saltseroa!, saltzerie!)
Endredatzen dabilena, nahastaria

Zirin:
(ziriñe!)
Besteak zirikatzen dabilena

2.11. Euren jokabideagatik nabarmentzen diranei:

Bandera:
(banderie!)
Bere burua aurrean ipintzen dauana

Gangar:
(gangarra!)
Bere burua agertu nahian dabilena

Oilolokа:
(oilolokie!)
Jokabide zoroa dauana

Saltsabandera:
(saltsabanderie!)
Saltsa guztietan aurretik agertu behar dauana

2.12. Burugogorra dala esateko:

Burugogor:
(burugogorra!)
Nahiz eta oker egon, bereari ekiten deutsona

Kaletras:
(kaletras!)
Ume egoskorra, terkoa

Temati:
(tematidxe!)
Bereari eusten deutsona

Temoso, temosa:
(temosoa!, temosie!)
Bere egia baieztatzeko, ekin ta ekin dabilena

2.13. Baliorik ez daukan pertsonari:

Gauzeztan:
(geuzeztana!)
Txikia izanda, ez dauana ezertarako balio

Gauzeztan hutsa:
(geuzeztanutsa!)
Ezereza eta baliobakoa

Mokordo:
(mokordoa!)
Baliorik ez dauana

2.14.- Gauzak egiten arteza ez danari:

Lorrin:
(lorriñe)
Oso zikin eta ordena barik egiten dituena

Moldanga:
(moldangie!)
Ez daukana molda askorik

Txapuzero:
(txapuzerue!, txapuzeroa!)
Beharrak gaizki amaitzen dituena

Zirimara:
(zirimarie!)
Zerbait egiterakoan ez du ebatzirik

2.15. Beste batzuk:

Ezsinestu:
(ezsinestue!)
Ez dauana ezer sinesten

Gaztainelokotza baino ligorrago:
(gaztañelokotza baino ligorragoa!)
Ligor-ligorra eta erantzun txarrekoa

Gogaikarri:
(gogaikarridxe!)
Kantzagarri

Gosekil:
(gosekile!)
Gosez dagoena beti

Hikopasa:
(ikopasie!)
Larrua guztiz tximurtuta daukana

Kantzagarri:
(kantzagarridxe!)
Aspergarria, gogaikarria

Ligor:
(ligorra!)
Jarrera zakarra dauana

Mañoso, mañosa:
(mañosoa!, mañosie!)
Edozergatik negar egiten dauana

Mizketu:
(mizketue!)
Larregikerietan alferrik galdua

Mizkiñ:
(mizkiñe!)
Jaten eskasa dena, mokofina

Mozkorti:
(mozkortidxe!)
Mozkorrak hartzen dituena

Panplinoso, panplinosa:
(panplinosoa!, panplinosie!)
Beti kexaka dabilena

Salobre:
(salobrie!)
Jatekoagaz eta edatekoagaz nabarmena dana

Sikutero, sikutera:
(sikuterue!, sikuterie!)
Oso berekoi, diruzalea

Trabes:
(trabesa!)
Alderantziz egiten dituena egitekoak

Trabeseko paela:
(trabeseko paela)
Gauzak oker egiten dituena

Txapeloker :
(txapelokerra!)
Guardia zibila

Txingau :
(txingaue!)
Zoroa

Umemoko:
(umemokoa!, umemokue!)
Umea izanda handi nahia dauana

Uzkin:
(uzkiñe)
Jaten eskasa dana

Zoritxarreko :
(zoritxarrekoa!, zoritxarrekue!)
Zorionik ez

AITA VILLASANTE UDAL EUSKALTEGIA
GERNIKA-LUMOKO UDALA

BERMEOKO UDALA